

Перамаглі арыгінальныя рашэнні юных матэматыкаў

38 па 13 снежня ў Мінску на базе Гімназіі-каледжа мастацтваў імя І.В.Ахрэмчыка прайшоў XVII Рэспубліканскі конкурс (турнір) юных матэматыкаў. Яго арганізатары — Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь і Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт.

Турнір юных матэматыкаў у Беларусі — гэта камандныя спаборніцтвы школьнікаў ва ўменні рашаць даследчыя задачы, дакладна прадстаўляць атрыманыя вынікі, аргументавана адстойваць свой пункт гледжання ў публічных дыскусіях. Ён праходзіць у форме паслядоўных матэматычных баёў, у якіх каманды па чарзе расказваюць пра свае даследаванні па прапанаваных заданнях, а таксама выступаюць у ролі апанентаў для іншых удзельнікаў. Падрабязна аб правілах правядзення такіх спаборніцтваў у Беларусі, іх праграме і адпаведнай статыстыцы мінулых гадоў — на сайце <http://www.uni.bsu.by>.

Як падкрэсліў намеснік сустаршыні аргкамітэта турніру, намеснік дэкана ФПМІ БДУ, кандыдат фізіка-матэматычных навук Барыс Валянцінавіч Задворны, колькасць заявак на ўдзел у Рэспубліканскім турніры пастаянна павялічваецца. У гэтым годзе папярэдне выказалі жаданне ўдзельнічаць у ім 25 каманд, 21 з якіх выслала афіцыйныя заяўкі і рашэнні заданняў турніру. Пасля рэцэнзавання дасла-ных матэрыялаў на турнір былі запрошаны 16 каманд з Беларусі (Мінска, Віцебскай, Го-

мельскай і Мінскай абласцей), а таксама адна каманда з Расійскай Федэрацыі (з Санкт-Пецярбурга).

У склад журы і задачнага камітэта конкурсу ўваходзілі 9 дактароў і 19 кандыдатаў навук, у тым ліку прадстаўнікі Расіі і Францыі. Старшынёй журы турніру быў доктар навук, прафесар, загадчык аддзела дыферэнцыяльных ураўненняў Інстытута матэматыкі НАН Беларусі Яўген Канстанцінавіч Макараў. Перад пачаткам турніру арганізатары і аўтары заданняў папярэдзілі ўдзельнікаў, што прапанаваныя заданні (задачы) носяць сапраўды даследчы характар, патрабуюць нестандартных аб'ектаў, маюць не адно рашэнне, таму вучням давядзецца максімальна сканцэнтравана пры даследаванні кожнага задання. У некаторых з іх цікавасць уяўляюць асобныя, асабліва складаныя часткі. Навучэнцам паведамілі, што будзе вітацца, калі хтосьці з іх зможа сэнсава ўзмацніць некаторыя сцвярд-жэнні ў фармулёўках задач. Акрамя звычайна-га, звыклага рашэння, можна прапаноўваць свае, арыгінальныя рашэнні, прычым яны неабавязкова павінны супадаць з аўтарскімі. За-дачы, якія разглядалі школьнікі, былі з розных кірункаў матэматыкі. Для іх рашэння выкары-стоўваліся метады, якія традыцыйна не вывуча-юцца ў школе і пра якія ўдзельнікі турніру маглі даведацца толькі на дадатковых занятках.

Цікавую і партую барацьбу падчас турніру можна было назіраць не толькі паміж камандамі школьнікаў, але і паміж рознымі кірункамі ў рабоце з таленавітымі навучэнцамі, у іх пра-фарыентацыі, у пошуку дадатковай адукацыі і

юных навукоўцаў — будучай інтэлектуальнай эліты краіны.

45 працэнтаў удзельнікаў сёлетняга турніру былі ўзнагароджаны дыпламамі рознай ступені. Па выніках пісьмовага тура, двух ад-борачных тураў матэматычных баёў і фіналь-ных баёў вызначаны пераможцы турніру.

Першае месца і дыплом I ступені зава-явала каманда № 1 гімназіі № 41 Мінска імя В.Х.Сярэбранага.

Другое і трэцяе месцы і дыплом II ступе-ні атрымалі зборная ўстаноў адукацыі Гомеля (сярэдня школа № 8 Гомеля, гімназія № 56 Гомеля, гімназія № 14 Гомеля, гімназія № 51 Гомеля) і зборная каманда Ліцэя Беларуска-га дзяржаўнага ўніверсітэта (каманда Ліцэя БДУ — 1) і сярэдняй школы № 2 Ашмян.

Дыплом III ступені атрымалі зборная ка-манда ўстаноў адукацыі Салігорска (гім-назія № 1 Салігорска і гімназія № 3 Салігор-ска), зборная каманда гімназіі № 13 Мінска і гімназія № 29 Мінска і гімназія № 41 Мінска імя В.Х.Сярэбранага (каманда № 2).

Папулярнасць беларускага турніру з кожным годам узраслае. Ужо 7 гадоў па на-шых правілах (з мінімальнымі адрознення-мі) праводзяцца міжнародныя турніры юных матэматыкаў. Удзел у іх зборнай Рэспублікі Беларусь можна назваць больш чым паспя-ховым: у сямі турнірах беларусамі заваява-ны чатыры дыпломы I ступені, адзін дыплом II ступені і два дыпломы III ступені. Вынік, ска-жам так, стапрацэнтны! Павялічваецца коль-касць краін, у якіх арганізуюцца свае на-цыянальныя турніры юных матэматыкаў (у Францыі, Балгарыі, Расіі, Украіне, Румыніі). Не адстаюць і беларускія рэгіёны: у Мінскай, Гомельскай і Гродзенскай абласцях право-дзяцца рэгіянальныя спаборніцтвы.

Правядзенне турніраў традыцыйна пад-трымліваюць спонсары: СП ЗАТ "Навуchoфт" і СТАА "Сістэмныя тэхналогіі", ІТ-арганізацыі, якія актыўна ажыццяўляюць пошук і дадатко-вае навучанне таленавітай моладзі, здоль-най да навуковай дзейнасці. Многія ўстановы падтрымліваюць такія спаборніцтвы і аргані-зацыяна, і інфармацыяна.

Па выніках сёлетняга турніру будуць адабраны кандыдаты ў зборную каманду Рэспублікі Беларусь для ўдзелу ў VIII Між-народным турніры юных матэматыкаў, які ад-будзецца ў ліпені 2016 года ў Расіі.

Важным этапам у падрыхтоўцы да Між-народнага турніру будзе ўдзел нашых ка-манд у IV адкрытым Санкт-Пецярбургскім турніры ў сакавіку 2016 года.

Надзея ЦЕРАХАВА.
terekhova@ng-press.by

НА ЗДЫМКУ: Каманда перамож-ца (дыплом I ступені) з гімназіі № 41 Мін-ска (Я.Кукель, А.Васілеўскі, М.Шэшко, А.Галубіцкая, Л.Манжуліна, Б.Серанкоў).